

Árpád-kori templomaink nyomában V. 2022. június 4.

Egy borongós júniusi szombat reggelen indultunk 30 túratárssal Budapestről hét órákor. Mai utunk a Zemplén vidéke felé vezetett.

Utunk első állomása egy rövid kávészünet után **Hejce** volt. A község Borsod-Abaúj-Zemplén megyében helyezkedik el, Miskolctól 60 km-re keletre. A település nevével már 1009-ben találkozhatunk iratokban. A település jellegzetességei a régies típusú parasztházakkal szegélyezett utcák és a **Szerencs-patak barokk kőhidjai**, illetve a 2006. január 19-én történt **repülőszerencsétlenség emlékműve**.

Az eleredő eső sem tántorított el minket, hogy a faluközpontban tegyünk egy rövid sétát, megtekintsük az emlékművet és a jellegzetes kőhidakat. A központban, a kastélykert mellett megtaláltuk a híres **hejcei pincék** egyikének bejáratát is. Hejcén találjuk Magyarország egyik leghosszabb pincerendszerét. Ezek a pincék biztosították a török időkben az egri vár ellátására összegyűjtött élelem biztonságos tárolását, de a második világháború idején is fontos szerepet kaptak, ugyanis itt rejtették el a kassai Szent Erzsébet székesegyház szárnyas oltárát és a városi múzeum kincsét is.

A hejcei sétánk után tovább utaztunk Vizsolyba. **Vizsoly** az őskor óta lakott település, első említése 1215-ből való. A legnevezetesebb esemény, ami a községhez kapcsolódik, Károlyi Gáspár magyar nyelvű teljes Bibliafordításának kinyomtatása a

vizsolyi nyomdában 1590-ben. Károlyi Gáspár Göncön volt tiszteletes és munkatársakkal dolgozott a Biblia fordításán.

Vizsolyban először **Méhes Gergő méhészetébe** mentünk, ahol méz-specialitásokat kóstoltunk meg, emellett bemutatták a méhészet különböző eszközeit, műveleteit. Hazánk első mézmúzeuma 2012-ben nyitotta meg kapuit, egy szépen felújított parasztházban. A mézmúzeumban megismerkedhettünk a méhészkedés történetével, a méhészet alapjaival és régi méhészeti eszközökkel. Megismerhettük a méhek társadalmát és viselkedését, továbbá a méz készítésének folyamatait, a különböző virágok mézeinek sajátosságait. A mézmúzeumban az ismertető megtekintése, meghallgatása után lehetőség volt mézbor és különböző speciális ízesített mézek megkóstolására is. A megkóstolt mézek megvásárolhatóak voltak, de lehetett kapni, méhpempőt, illetve méhviaszból készült egyedi gyertyákat is.

A mézmúzeumban eltöltött érdekes másfél óra után, a **Mantskovits Bálint Nyomtatástörténeti Múzeumot** látogattuk meg. A múzeumban megismerkedhettünk a nyomtatás fejlődésével, a Biblia kinyomtatásának történetével, illetve ki is próbálhattunk egy olyan nyomdagépet, amihez hasonlóval az első magyar bibliafordítást nyomtatták. Sokan nyomtattunk magunknak saját kezűleg egy példányt a Biblia első oldaláról.

A kiállításnak helyet adó épület az **Árpád-kori református templom** melletti telken áll. A templom építését 1220 körül kezdték el. A templomhajót feltehetően XIV. században építették. A templom szentélyében egy eredeti **vizsolyi (Károlyi Gáspár-féle) bibliát** láthatunk, melynek a másolatát lapozgathattuk is, az eredetileg 1590-ben nyomtatott 800 példányból napjainkban mindössze 52 példány lelhető fel a Kárpát-medencében. A szentély falain és a templomhajóban főleg **XIII. századi eredetű freskókat** láttunk, melyek viszonylag jó állapotban vészelték át az évszázadok viharait. Az apszis képei Krisztus születésével kapcsolatos jeleneteket, míg a szentély falain Krisztus mennybemenetele, a Szent Kereszt megtalálása, Szent György harca a sárkánnyal fedezhető fel.

A templomban tett látogatásunk után **Boldogkővár**aljára folytattuk utunkat, ahol **Boldogkő várát** tekintettük meg jelmezes tárlatvezetéssel. A vár eredetileg 1280 körül épült a község felett található andezit-tufa hegy tetején. A későbbi évszázadokban a várat jelentősen bővítették, többször cserélt gazdát.

A várban a közelmúltban jelentős felújítás zajlott, melynek kapcsán visszaépítették az 1330-ban emelt a palotaszárnyat, melyben a lovagtermet és egy hálófülkét tekinthettünk meg. A lovagterem mellett a szintén nemrég helyreállított toronyban egy teljes középkori konyhát láthattunk. Az emeleten megismerkedtünk a várbeli középkori étellel, ruházattal és a várbeli élet mindennapjaival, míg a földszinten fegyver és páncélkiállítást láthattunk. Látható a várban egy szárazmalom rekonstrukció is, mellyel eredetileg a puskaport készítették a védők.

A vezetés keretében ismerkedtünk meg a vár építésének legendájával is, mely szerint Bodó hét lányának, tündéreknek a kérési építették a várat hét éven keresztül.

Az esős ködös idő ellenére kimerészkedtünk a jellegzetes Oroszlánszikla gyilkjárójára is, ahonnan gyönyörű volt a sejtelmes ködbe burkolódzó Zempléni hegyek látványa. A vár megtekintése után friss élményekkel telve tértünk haza Budapestre.

Ez a szép út a VI. Kerület Terézvárosi Önkormányzat támogatásával valósult meg, amit tagjaink nevében ezúton is köszönünk.

Véső Tamás túravezető